

אינפי 4 - תרגיל 3 - בונוס

המטרה של התרגילים הבאים להגדיר אוריינטציה של מסילה באופן מספיק פורמלי ולהוכיח מספר תכונות בסיסיות שלה.

תרגיל 3.1. תהא $\gamma : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^n$ מסילה חלקה וחח"ע בעלת תמונה Γ . לכל $x \in \Gamma$ נגדיר את וקטור היחידה $T(x) = \frac{\gamma'(t)}{\|\gamma'(t)\|}$. הוכיחו ש $T : \Gamma \rightarrow \mathbb{R}^n$ היא פונקציה רציפה.

הגדרה 3.2. הפונקציה T נקראת אוריינטציה המושרית על ידי γ והזוג (Γ, T) נקרא עקומה מכוונת.

תרגיל 3.3. תהינה δ, γ עקומות שקולות עם תמונה Γ . תהי T האוריינטציה המושרית על ידי γ ו S האוריינטציה המושרית על ידי δ . הוכיחו ש $T = S$. (רמז: תשתמשו בהגדרה של שקילות עקומות, של האוריינטציה המושרית מהשאלה הקדומת ובכלל שרשרת).

בתרגיל הבא, נמצא את כל הפרמטריזציות החלקות של של מסילות פשוטות, עד כדי שקילות.

תרגיל 3.4. תהינה $\gamma : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^n, \delta : [c, d] \rightarrow \mathbb{R}^n$ פרמטריזציות חלקות וחח"ע של העקומה Γ כך ש $\gamma(a) = \delta(c)$ ו $\gamma(b) = \delta(d)$.

1. הוכיחו ש $\delta^{-1} \circ \gamma : [a, b] \rightarrow [c, d]$ מוגדרת היטב.

2. הוכיחו ש $\delta^{-1} \circ \gamma : [a, b] \rightarrow [c, d]$ מונוטונית עולה ממש.

3. הוכיחו ש $\delta^{-1} \circ \gamma : [a, b] \rightarrow [c, d]$ גזירה ברציפות והסיקו ש δ ו γ שקולות. (הדרכה: ניתן להוכיח את הטענה לפחות ב 2 דרכים. דרך אחת: מהמשפט מתרגול 1 ידוע ש γ שקולה ל $\tilde{\gamma}$ ו δ שקולה ל $\tilde{\delta}$, כאשר $\tilde{\gamma}$ ו $\tilde{\delta}$ הן עקומות בעלות מהירות יחידה. הראו ש $\tilde{\gamma}$ ו $\tilde{\delta}$ שוות והסיקו ש γ ו δ שקולות. דרך שניה - נסמן $\delta = (\delta_1, \dots, \delta_n)$. לכל $t \in [c, d]$ הראו שקיים $1 \leq i \leq n$ כך ש δ_i חח"ע בסביבה פתוחה (m, n) של t . הראו שקיימת סביבה פתוחה של t וסביבה פתוחה של $\delta_i(t)$ כך δ_i היא פונ' חח"ע ועל בינה, בעלת נגזרת רציפה שונה מ 0 ובעזרת משפט הפונ' ההפוכה הוכיחו ש δ_i^{-1} אף היא גזירה ברצפות. בעזרת הפונקציות δ_i^{-1} הראו שבכל נקודה של $[a, b]$ קיימת פונ' שגזירה ברציפות ומתלכדת עם $\delta^{-1} \circ \gamma$ ועסיקו את הדרוש).

4. הראו שאם ל Γ קיימת פרמטריזציה חח"ע $\gamma : [a, b] \rightarrow \Gamma$, אזי לכל פרמטריזציה חח"ע וחלקה של $\delta : [c, d] \rightarrow \Gamma$ מתקיים $\delta(c) = \gamma(a)$ ו $\delta(d) = \gamma(b)$ או $\delta(c) = \gamma(b)$ ו $\delta(d) = \gamma(a)$ והסיקו ש Γ קיימות בדיוק 2 פרמטריזציות חלקות וחח"ע עד כדי שקילות. הסיקו ש Γ יש בדיוק 2 אוריינטציות אפשריות.